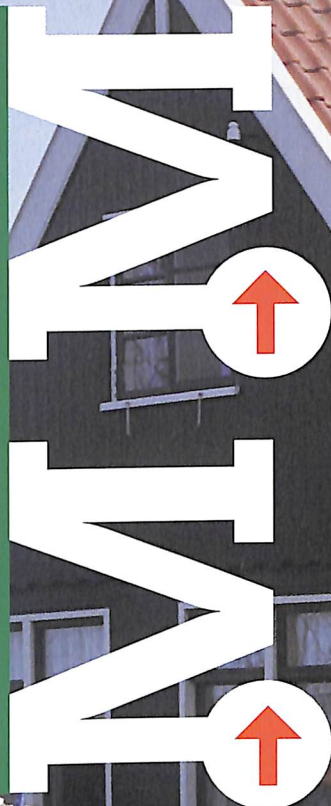

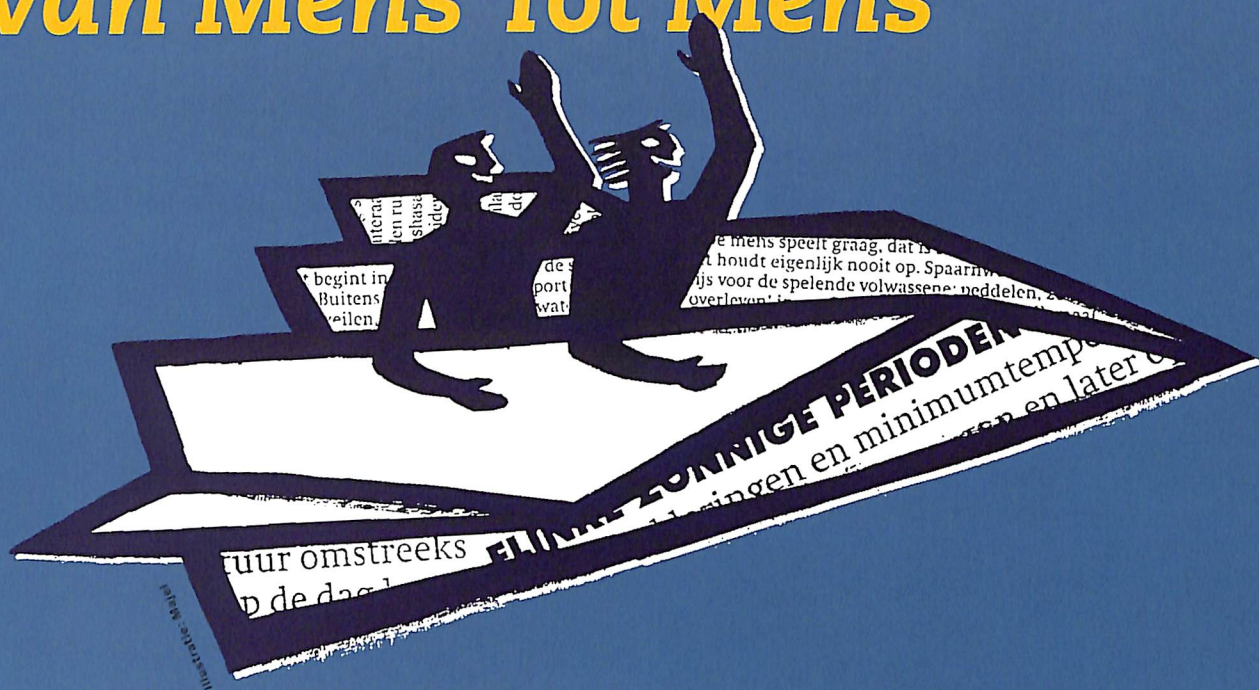
van mens tot mens

Humanitas

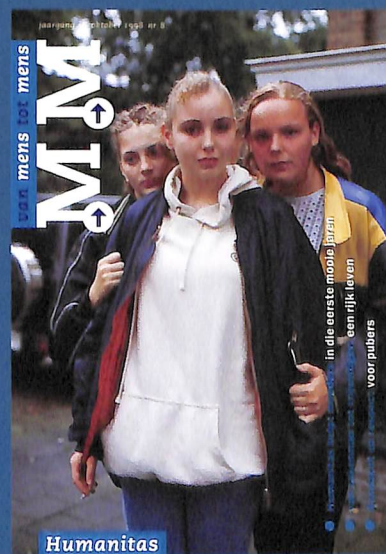
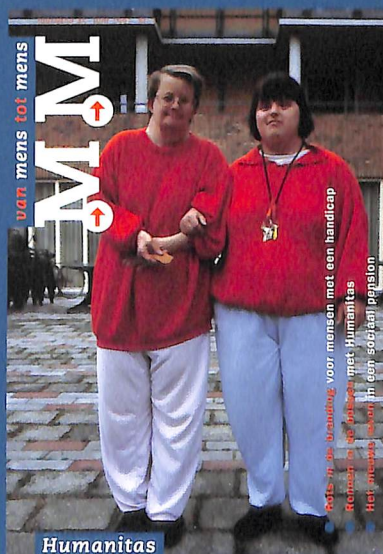
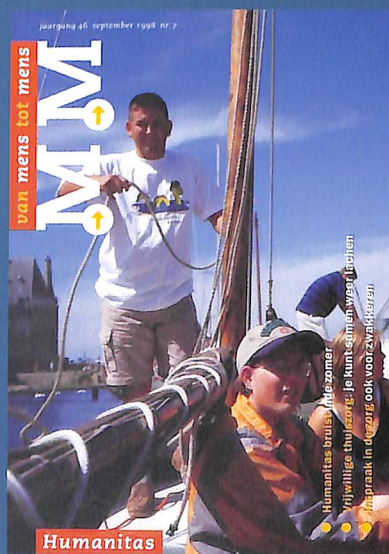
- Humanitas maakt Leeuwarden enthousiast
- Vrijwilligers reiken nabestaanden de helpende hand
- Dagboek van Piet Gerdingh, onze nieuwe man in Eindhoven

➔ Ook vrijwilligers krijgen Van Mens Tot Mens

➔ Naast de leden en donateurs van Humanitas ontvangen ook alle vrijwilligers van Humanitas tien keer per jaar Van Mens tot Mens. Het is van belang dat iedereen op de hoogte wordt gehouden van alle activiteiten en al het nieuws van Humanitas. Elke afdeling van Humanitas kan de namen en

adressen van haar vrijwilligers aan de redactie doorgeven. Alle vrijwilligers zullen dan zo spoedig mogelijk in het lezersbestand worden opgenomen. Vrijwilligers die nog geen Van Mens tot Mens ontvangen kunnen hiervoor contact opnemen met hun afdeling.

Humanitas

➔ Voor meer informatie
redactie Van Mens Tot Mens
020 · 5231100

4 Humanitas Nieuws

Woonzinnig trekt de aandacht

6 'Geen zorgen om het geld'

Administratieve ondersteuning Zaandam

8 'Mijn werk hoort niet in een hokje'

Interview Corrie Courtens, vrijwilligster van het eerste uur

10 Hulp in het donker

Groeiende belangstelling rouwbegeleiding Humanitas

12 Dagboek van een vrijwilliger

Piet Gerdingh, bestuur district Zuid

13 Afdeling

Leeuwarden kweekt enthousiasme

14 Zusters

Nieuws van zusterorganisaties van Humanitas

15 Mening:

Opvoeden of uitbesteden?

16 Agenda

17 Organisatie

Nieuws voor kader en bestuurders

18 Postbus 71

Mr. Ton van de Brink beantwoordt brieven van lezers

Oogartsen gezocht

Groeiende wachtlijsten en on vervulbare vacatures: Nederland worstelt met een paar grote vraagstukken in de gezondheidszorg. Het zal je ook maar gebeuren: Je bent ziek en hebt pijn, maar je kunt niet worden geholpen omdat de operatiekamers gesloten blijven wegens personeelsgebrek. En dat in een land waar het geld niet op kan. Bij herhaling stelt de regering extra miljoenen beschikbaar, maar toch lossen de wachtlijsten niet op. Was er een paar jaar geleden nog sprake van te lage budgetten voor de gezondheidszorg, met de bloeiende economie lijkt geld geen rol meer te spelen. Thuiszorgorganisaties houden jaarlijks miljoenen over. Gebrek aan verpleegkundig en verzorgend personeel is nu de hoofdoorzaak van de oplopende wachtlijsten. Het gaat om beroepen die door vele bezuinigingsrondes hun glans hebben verloren. Uit verantwoordelijkheidsgevoel doen veel verpleegkundigen tegen lage salarissen meer dan hun plicht en raken daardoor opgebrand. Voor de kleinere worden de jonge generatie heeft een beroep in de zorg weinig aantrekkingskracht meer. Ziekenhuizen proberen personeel te werven in landen als Zuid-Afrika en de Filipijnen, landen waar aan veel dingen gebrek is en waar velen uit armoede geen beroep kunnen doen op de gezondheidszorg. Landen ook waarvan de goed opgeleiden hun heil zoeken in het rijke Westen, in de hoop daar een beter bestaan te kunnen opbouwen. Het lijkt een logische oplossing, maar ik vind dat die niet deugt. Het past het rijke Westen niet om arme landen te 'beroven' van hun goed opgeleide mensen. Het niveau van de zorg wordt er daar nog slechter van. Zo halen we met onze andere hand weer terug wat we met de ontwikkelingssamenwerking hebben gegeven. In de tweede plaats zijn de buitenlandse verpleegkundigen bereid te werken voor de lage salarissen hier. Onze gulden is voor hen immers een daalder waard. Daarmee blijven het lage salarisniveau en dus ook het negatieve imago van de zorg in stand. Wat wordt er nu eigenlijk opgelost? Op de lange termijn helemaal niets. Er zijn meer oogartsen nodig om onze politici van kortzichtigheid te genezen.

Foto: Henk Thomas

Els Berman

Lid hoofdbestuur Humanitas

Jaargang 48 juli 2000 nr. 6

Van Mens Tot Mens is het tijdschrift van Humanitas, vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw.

Humanitas

Vrijwilligers runnen café

Een café dat bijna volledig draait op Humanitas-vrijwilligers. In het Friese plaatsje Burgum is het net geopend: een café voor mensen met een verstandelijke handicap. De ontmoetingsplaats is een initiatief van DAG Friesland, dat in de hele provincie activiteiten organiseert voor mensen met een verstandelijke handicap. Het café is doorgaans open van vijf uur 's middags tot negen uur 's avonds. De bezoekers kunnen er vertoeven onder het genot van een videofilm, een drankje of een eenvoudige en betaalbare maaltijd. 'Het vergroot de mogelijkheden voor mensen met een verstandelijke handicap om ook na de dagelijkse bezigheden sociale contacten op te bouwen', aldus teamleider Hanneke Brugman. 'Het voordeel van de Humanitas-vrijwilligers is dat de cafégangers ook eens andere mensen ontmoeten dan hun vertrouwde begeleiders.'

Foto: Henk Thomas

■ **Humanitas Woonzinnig weet alles over zelfstandige ouderen.**

Woonzinnig trekt de aandacht

Het concept van levensloopbestendig wonen waarmee Humanitas in Rotterdam zo veel succes heeft, trekt inmiddels de aandacht in het hele land. Humanitas Woonzinnig, het expertisebureau van Humanitas waar de kennis over levensloopbestendig wonen is ondergebracht, krijgt vragen uit alle windstreken. 'Er is enorm veel vraag naar de kennis', licht adviseur Gijsbregt Brouwer toe. Vanuit heel Nederland komen al jaren verzoeken om informatie over woonvoorzieningen voor ouderen. Niet alleen potentiële bewoners hebben vragen, ook zorginstellingen en woningcorporaties die dergelijke woonvoorzieningen zouden willen bouwen hebben behoefte aan informatie. 'Wij proberen die organisaties te begeleiden', zegt Brouwer, die het expertisebureau samen met Elly de Heus beminst. Vijf van de negentien ouderencentra van Humanitas zijn levensloopbestendig. Dit houdt in dat mensen zelfstandig kunnen blijven wonen, zelfs als ze afhankelijk zijn van zorg. In plaats van deze mensen te laten verhuizen naar verzorgings- of verpleeghuizen, is het wonen bij Humanitas erop gericht hen zelf de touwtjes in handen te geven in aangepaste woningen. Zorg wordt aan huis geleverd.

'Mensen bepalen liever zelf hoe laat en wat ze willen eten. Je neemt mensen hun waardigheid af door hen alles uit handen te nemen', meent Hans Becker, directeur van Humanitas Rotterdam. De diensten van Humanitas Woonzinnig zijn erop gericht andere mensen en instanties te voorzien van de juiste informatie over bijvoorbeeld bestemmingsplannen of het inwilligen van eisen van bewoners. 'De valkuilen van levensloopbestendig wonen hebben wij allemaal al gehad en je hoeft het wiel niet twee keer uit te vinden', zegt Brouwer.

Volksvertegenwoordigers in Leeuwarden

Begin juni namen de PvdA-kamerleden Annet van der Hoek en Bert Middel een kijkje bij de afdeling Leeuwarden van Humanitas. Dit in het kader van een werkbezoek van het duo aan de Friese hoofdstad. In hun kielzog waren ook een Friese gedeputeerde, een Fries statenlid, een fractievoorzitter van de gemeenteraad, een bestuurslid van de afdeling en twee vertegenwoordigers van de Jonge Socialisten. Het bonte gezelschap liet zich uitgebreid voorlichten over de verschillende projecten die Humanitas Leeuwarden uitvoert. De volksvertegenwoordigers waren vooral onder de indruk van Home-Start, het project waarbij vrijwilligers gezinnen met jonge kinderen ondersteunen. Natuurlijk bleef ook de publiciteitscampagne van Humanitas niet onbesproken. Het werkbezoek maakte zo'n indruk dat één van de bezoekers zich ter plekke liet inschrijven als nieuw lid van Humanitas. Zij was de 155-ste nieuweling die de afdeling dit jaar verwelkomde.

Verstand op de verjaardag

Humanitas Zutphen had eind mei wel een heel bijzondere vrijwilligster in haar midden. Staatssecretaris Annelies Verstand maakte tijd vrij om op de Zutphense markt

taart uit te delen aan bezoekers van de stand van Humanitas. Dit deed zij samen met andere vrijwilligers om de 55-ste verjaardag van Humanitas te vieren. Speciaal voor deze gelegenheid was een taart gemaakt van één bij anderhalve meter. Ook in Hengelo kwam er taart aan te pas, ook al ter viering van de verjaardag van Humanitas. Humanitas-vrijwilligers werden verrast met gebak. Wethouder Nijhof kwam op de feestelijke bijeenkomst de taart aansnijden. De afdeling Zuidoost-Drenthe organiseerde vanwege het 55-jarig jubileum een ballonnenwedstrijd voor de jeugd. Grote hoeveelheden ballonnen, voorzien van de namen van de kinderen, werden op vier plaatsen de lucht in gelaten. Humanitas looft drie prijzen uit voor de eigenaars van de ballonnen die de grootste afstand afleggen.

Bidden in Rotterdam

Het komt niet veel voor op de Nederlandse werkvloer: bidden tot Allah in de bedrijfskantine. Veel werkgevers zien de gewoonten van islamitische werknemers eerder als een last dan een lust, vooral omdat zij niet weten hoe zij er mee moeten omgaan. Humanitas heeft daarentegen haar personeelsbeleid op onderdelen aangepast aan haar islamitische werknemers. Zij krijgen de gelegenheid om tijdens hun werk tot Allah te bidden. 'Het vrijmaken van tijd om te bidden is haast hetzelfde als een pauze om te roken of de benen te strekken', zegt Gijs Kempen, directeur van de Stichting Humanitas in Rotterdam. 'Doordat sommige van onze werknemers een islamitische achtergrond hebben, werkt de communicatie tussen hen en onze islamitische klanten veel beter. Veel hulpverleningsinstanties zijn wit.

Klei, muziek en toneel in Weert

Spelen met muziek, werken met klei, volleyballen, toneelspelen. In de buitenschoolse opvang in Weert organiseert de Stichting Kinderopvang Humanitas bijzondere activiteiten voor kinderen in samenwerking met Welzijnsopbouw Weert en de gemeente. Het trio is van mening dat buitenschoolse opvang een aantrekkelijke plaats moet zijn waar kinderen op een zinvolle manier hun vrije tijd kunnen doorbrengen. Door het organiseren van een breed aanbod van activiteiten, wil de buitenschoolse opvang ook de ouders ontlasten. Die hoeven dankzij het activiteitenprogramma niet meer van hot naar her te rennen om hun kinderen naar clubjes te brengen. Om een zo breed mogelijk aanbod te creëren dat is afgestemd op de verschillende leeftijdsgroepen, kunnen ook kinderen die geen gebruik maken van de buitenschoolse opvang deelnemen aan de activiteiten.

Honderdste vrijwilliger van Almere/Zeewolde

Op 29 mei zette de afdeling Almere/Zeewolde de Els van Duinen in het zonnetje. Zij is de honderdste vrijwilliger van de bloeiende afdeling. Van Duinen is betrokken bij het project rouwverwerking, waar ervaren vrijwilligers steun geven bij het verwerken van een persoonlijk verlies. De afdeling greep de gelegenheid aan om de imago-campagne in de Flevostad te starten. Met de campagne wil de afdeling de aandacht vestigen op de mogelijkheden die zij biedt om bepaalde groepen in de maatschappij een steuntje in de rug te geven. Ook wil zij met de campagne betere mogelijkheden krijgen om onder de Almeerse bevolking vrijwilligers werven.

Wij niet.' Moslims vinden het prettig om bij Humanitas te werken. Vakantieroosters worden aangepast aan islamitische feestdagen en tijdens de ramadan, een islamitische periode van onthouding, worden werkdagen verkort tot zes uur. Kempen vindt het belangrijk dat mensen zich prettig voelen in hun werkomgeving. 'Dan gaat de arbeidsproductiviteit automatisch omhoog en dan hoeft je echt niet moeilijk te doen over die vijf minuten bidden.' Andere kleine aanpassingen zorgen ook voor prettige werkomstandigheden bij Humanitas. Zo zijn bijvoorbeeld de werkruimtes geschilderd in landskleuren voor een warmer effect. Kempen: 'Het is vooral heel veel rekening houden met elkaar. De één moet kunnen geloven, de ander doet dat niet. Dat vergt een groot aanpassingsvermogen. Maar het werkt.'

Humanitas-ouder in Zuid-Drenthe

■ Helaas heeft niet ieder kind een lieve opa, oma, oom of tante waar het zo eens in de zoveel tijd kan logeren. Toch willen de meeste kinderen er wel eens een paar dagen uit. Omdat niet ieder kind dat kan, heeft de afdeling Zuid-Drenthe van Humanitas het Gast/Logeerproject ontwikkeld. Kinderen uit De Wolden en Hoozeveene krijgen daardoor de mogelijkheid om bij een gastgezin (gastouders of gastgrootouders) te logeren, of er op bezoek te gaan. Janny ter Borg en Diny Huybrechts zijn bezig het project voor Humanitas van de grond te tillen. Kinderen die altijd maar thuis zijn, kunnen op den duur voor het hele gezin problemen geven. Zij vragen soms zo veel aandacht, dat andere gezinsleden aandacht te kort kunnen komen. Door een kind af en toe naar een gastouder te laten gaan, kunnen de ouders even op adem komen en al hun aandacht aan de andere kinderen geven. Om dit project mogelijk te maken zijn er gastgezin- nen nodig. Ook kunnen zich kinderen melden die er wel eens tussenuit willen. Janny en Diny brengen de partijen met elkaar in contact. Zij houden hierbij zoveel mogelijk rekening met de wensen van de gastgezinnen en kinderen. Mensen die het leuk vinden om ten minste één keer per maand gastgezin, opa of oma te zijn, zijn van harte welkom. Niet alleen het traditionele gezin is welkom, ook samenwonenden en alleenstaanden kunnen reageren. Het gast/logeerproject is ook op zoek naar kinderen die dolgraag uit logeren willen maar daarvoor geen mogelijkheden hebben. Belangstellenden kunnen contact opnemen met Diny Huybrechts, 0528 · 235 252 of met Janny ter Borg, 0528 · 273 564.

Foto: Henk Thomas

■ Vrijwilligers ondersteunen de jongeren.

■ Het Gastouderbureau van Kinderopvang Humanitas in **Veldhoven** bemiddelt tussen ouders die opvang zoeken voor hun kinderen tot dertien jaar en ouders die thuis, tegen betaling, kinderen willen opvangen. Zowel gastouders als vraagouders kunnen zich aanmelden. Zowel particuliere aanvragen als bedrijfsplaatsen kunnen direct in behandeling worden genomen. Meer informatie telefoon 040 · 254 9770

■ De afdeling **Almere/Zeewolde** is op zoek naar vrijwilligers voor het project *Samen uit, Samen thuis*. De bedoeling van het project is om gezinnen met kinderen van zes tot twaalf jaar te ondersteunen door ontspanning binnen het gezin te zoeken. De vrijwilliger helpt met het vinden van manieren om de kinderen een fijne en ontspannen jeugd te bieden. Vrijwilligers volgen een voorbereidingscursus en krijgen persoonlijke begeleiding en ondersteuning van collega-vrijwilligers. Onkosten worden vergoed. Meer informatie en aanmelding: projectcoördinator Jantine de Ruiter, telefoon 036 · 536 7181.

■ Humanitas **Amersfoort** zoekt vrijwilligers voor Home-Start, het ondersteunen door vrijwilligers van gezinnen met jonge kinderen waarbij het even niet loopt. Vrijwilligers bieden hulp vanuit hun eigen ervaring met het opvoeden van kinderen. Zij krijgen een onkostenvergoeding, persoonlijke begeleiding en kunnen themabijeenkomsten bijwonen. Meer informatie en aanmelding: coördinator Wilma Smits, telefoon 033 · 479 0841 (maandag, woensdag en vrijdag van 9.30 tot 16.30 uur).

■ De afdeling **Haaglanden** is op zoek naar vrijwilligers voor het nieuwe project Steun bij Rouw. Van de vrijwilliger wordt verwacht nabestaanden te ondersteunen en te begeleiden. Vrijwilligers krijgen een opleiding en worden regelmatig bijgeschoold door professionals. Voor meer informatie en aanmelding: Babs Palthe, telefoon 070 · 358 4248 (maandag en woensdag) of Yvonne Maas 070 · 322 8922.

Foto: Henk Thomas

■ **Kinderopvang Humanitas houdt jongeren bezig met leuke activiteiten.**

Mevrouw Snijder is noodgedwongen opgenomen in een verzorgingshuis. Dat plaatst haar echtgenoot voor grote problemen, want zijn vrouw deed de administratie van het huishouden. Dankzij Humanitas houdt Snijder zijn financiën op orde en heeft hij de rust om aandacht te schenken aan zijn vrouw. 'Deze hulp is voor mij een hele geruststelling.'

BAMBER DELVER

ADMINISTRATIEVE ONDERSTEUNING IN

'Geen zorgen meer

'DE HULP VAN HUMANITAS IS VOOR MIJ ALS een geschenk uit de hemel gekomen, zo zie ik het. De vrijwilliger, de heer Van Velsen, doet zulk goed werk. Iedere twee weken komt hij met een groot boek op bezoek en dan nemen wij de cijfers door. Zijn hulp heeft al voorkomen dat ik rekeningen dubbel betaalde. Ik heb het niet door als een rekening al voldaan is. Krijg ik een betalingsherinnering, dan maak ik het bedrag gewoon over. Vind ik een rekening waarvan ik me niet kan herinneren dat ik die al heb betaald, dan schrijf ik toch maar een betaalopdracht uit.'

Sinds ruim drie jaar worstelt H. Snij-

der (77) met zijn huishoudelijke administratie. Het valt hem zwaar, want zijn vrouw deed naast de organisatie van het huishouden ook de huishoudelijke administratie. Zij is echter opgenomen in een verpleeghuis en nu staat haar man er alleen voor.

Pijn in het hart

'Drieëneenhalf jaar geleden is ze opgenomen', vertelt hij. 'Met pijn in ons hart zijn wij uit elkaar gegaan. Wij zijn nu 58 jaar getrouwd en wij hebben het samen altijd goed gehad. Nu woont zij in een verpleeghuis en ik ben in Zaandam achtergebleven. Mijn vrouw deed de organi-

satie in huis. Dan bedoel ik niet alleen koken en het huishouden, maar ook onze administratie. Zij was het die de rekeningen bijhield en betaalde. Dat heb ik nooit hoeven doen. Toen zij werd opgenomen zat ik met de handen in het haar. Hoe moest het nu verder? Rekeningen dienen toch betaald te worden, anders word

'Kijken naar de natuur en luisteren naar het water, de bomen en de vogels'

Foto: Henk Thomas

■ H. Snijder hoeft dankzij Humanitas niet meer bang te zijn dat de financiële huishouding hem boven het hoofd groeit.

troffen', vervolgt Snijder. 'De kapper, de was, faciliteiten die door het verpleeghuis extra in rekening worden gebracht. Ik had voorheen geen idee waar dat bedrag vandaan kwam, maar Van Velsen kon het in het boek opzoeken. Zijn hulp is voor mij een hele geruststelling.'

Graag had Snijder gezien dat hij samen met zijn vrouw zijn laatste dagen thuis had kunnen slijten. Haar ziekte heeft daar een dikke streep door gehaald. Zij lijdt aan wat hij *hersenverschrompeling* noemt. 'Zij is altijd goed voor mij geweest, echt een lieve vrouw. Allebei hebben wij ons hele leven keihard gewerkt, zij bij Verkade en ik als bouwvakker. Destijds hebben wij elkaar ontmoet in een dansgelegenheid in Zaandam. Ik hield van dansen, zij ook. Gezellig een foxtrotje of een Engelse wals. Het was in de oorlog, een ouderwetse tijd.'

Verliefd

Ik was negentien en raakte tot over mijn oren verliefd. Destijds ging het zoals het vaak ging in die tijd: verliefd, verloofd en getrouwd. Kinderen? Die wilde ik niet omdat mijn eigen jeugd mij maar al

Na een gelukkig leven hebben de gezondheidsproblemen het echtpaar ingehaald. Nog voor mevrouw Snijder opgenomen moest worden, begon meneer Snijder te kwakkelen. Zijn werk ging hem steeds moeilijker af. 'Ik werd van bouwvakker voorman, maar ik kreeg problemen met schrijven en lezen. Ik begon te hyperventileren en de dokter con-

'Rekeningen dienen toch betaald te worden, anders word je zonder pardon afgesloten van gas, water en licht.'

stateerde dat er iets mis was met mijn longen. In 1965 ben ik geopereerd maar eigenlijk is het sinds die tijd mis.'

Nu hij oud is laat zijn lichaam hem steeds vaker in de steek. 'Ik hyperventileer bij het minste of geringste. Ik kan mij soms zo druk maken dat ik het niet meer uithoud. Onlangs ben ik ingestort en kwam ik in het ziekenhuis terecht, met zo'n kerstboom vol slangetjes naast me.'

Het echtpaar Snijder maakt de laatste periode mee van hun beider levens, dat beseft meneer maar al te goed. 'Ik voel mij hulpeloos nu ik lichamelijk tot veel minder in staat ben. Ik kan niet zelf meer mijn vrouw ophalen voor een eindje met de auto, maar ben aangewezen op de hulp van anderen. De hulp van Humanitas is dan ook niet alleen noodzakelijk maar ook zeer welkom. Ik hoef mij nu geen zorgen meer te maken om de financiën en kan mij met andere zaken bezighouden. Ik wil er voor de rest van mijn leven zijn voor mijn vrouw. Ik houd nu meer van haar dan ooit tevoren. Mijn vader heeft mijn moeder verlaten en ik heb gezworen dat nooit te doen. Maar alleen kan ik het niet meer, ik heb er de hulp van anderen bij nodig. Vijf keer per week ga ik uit rijden met mijn vrouw. Naar het Twiske, een natuurgebied in de buurt. We kunnen allebei niet meer lopen, maar dat geeft niets. Lekker zitten in de auto, kijken naar de natuur en luisteren naar het water en de vogels. Dat is ook genieten.'

om het geld'

je zonder pardon afgesloten van gas, water en licht.'

Via de afdeling Zaandam van Humanitas kreeg Snijder hulp. Een vrijwilliger zorgt ervoor dat de financiën in de gaten worden gehouden en dat er geen rekeningen tussendoor glippen. In verschillende afdelingen biedt Humanitas financiële ondersteuning door vrijwilligers aan mensen die moeite hebben hun administratie zelf te regelen. Met hun deskundigheid helpen zij de financiële zaken op orde te krijgen.

'Eén keer wees Van Velsen mij erop dat een openstaand bedrag van vijfhonderd gulden rekeningen voor mijn vrouw be-

te goed voor de geest stond. Ik kom uit een groot gezin. Mijn moeder trouwde een man die zelf al vijf kinderen had en samen kregen ze er nog eens vijf bij. Met z'n twaalf leefden wij. Mijn vader liet het gezin in de steek. Het was bittere armoede. Wij maakten ruzie om de broodkruimels. Als jongetje ben ik eens achter mijn moeder aan geslopen toen zij naar het schuurtje liep. Ik zag hoe zij haar handen naar de hemel strekte, biddend en smekend om Gods hulp. Dat beeld staat mij nog steeds bij. Ik ben sinds mijn jeugd altijd bang geweest voor armoede en wilde geen kind zo'n leven aandoen.'

Corrie Courtens werkt tien jaar als vrijwilliger bij de afdeling Amsterdam en heeft met tal van verschillende activiteiten meegedraaid. Helpen? Jazeker, maar een hulpverlener vindt zij zichzelf niet. 'De ene keer heet het vrijwilligerswerk, de andere keer doe je het omdat het je buurvrouw is.'

JACQUELINE KENKEL

CORRIE COURTENS, TIEN JAAR HUMANITAS

'WAT EEN FLUTGESPREKJES, denken veel mensen die horen wat er zoal in zo'n praatje bij de Praatlijn passeert. Maar de kunst is om te horen wat iemand niet zegt, om juist dat naar boven te halen.

De Praatlijn is vijftien jaar geleden opgezet voor oudere, eenzame mensen. Aan de praatlijn gaat het over de normale dagelijkse dingen. De geraniums die niet in bloei komen, daar praat ik dan een tijd

over. Maar ook over het gebrek aan contact met de burens. De eenzaamheid onder mensen is zo groot. Het doel van de Praatlijn is die eenzaamheid te doorbreken. Ik heb altijd vrijwilligerswerk

‘Mijn werk hoort niet in een hokje’

■ Corrie Courtens houdt niet van hokjesdenken.

gedaan. Een rare term is het, vrijwilligerswerk. Wat ik doe hoort eigenlijk helemaal niet in een hokje. Het is het gewone contact dat je met mensen hebt, waar je mens voor bent. Het is hetzelfde of ik in de tram een praatje met iemand maak, of dat ik aan de Praatlijn zit.

Ik heb altijd veel met ouderen gehad. Jarenlang heb ik als verpleegster gewerkt in een verzorgingshuis. Het liefste werkte ik met de demente mensen. Die hebben geen dubbele bodem. Als ze boos zijn merk je het meteen en als ze blij zijn ook. Er was een vrouw die altijd zo blij was wanneer zij mij zag. ‘Daar is mijn vader’ riep zij dan tegen mij. Zo’n mens ga je natuurlijk niet verbeteren. Ik was even haar vader en zij was een tijdje heel gelukkig.

Altijd heb ik veertig uur in de week gewerkt, maar daar buiten heb ik het ook altijd druk gehad. Zo verzorgde ik jarenlang mijn moeder en deed ik allerlei vrijwilligerswerk.

Baby van vrienden

Nu ben ik drieënzestig en al weer drie jaar met pensioen. Ik werk tien jaar voor Humanitas, maar een tijdje geleden heb ik besloten mijn leven anders te gaan inrichten. Ik wil alleen nog maar doen wat ik echt leuk vind. Corrie is er ook nog, dacht ik. Daarom zorg ik nu twee

‘Ik was even haar vader en zij was een tijdje heel gelukkig’

dagen in de week voor de baby van vrienden. Ik houd niet zo van die kinderdagverblijven. Zo’n kindje moet niet te veel wisselen, op verschillende schotten zitten en aan andere luchtjes wennen. Ik weet dat veel mensen het niet met mij eens zijn, maar ik voel dat zo. Het is nog zo’n klein hummeltje. Ik vind het heerlijk om er voor te zorgen en de ouders zijn er mee geholpen.

Eén dag in de week houd ik helemaal voor mijzelf. Lekker doen waar ik zin in heb. En voor de afdeling Amsterdam werk ik twee dagen. Het secretariaatswerk voor het bestuur, vrijwilligerswerk voor Dienstverlening rond Overlijden en deelnemen aan de adviesraad voor het Gerhardhuis, een humanistisch verzorgingshuis. Met de Praatlijn ben ik ge-

‘Of je doet er wat aan óf je houdt je mond’

stopt, maar daarmee neem ik geen afscheid van Humanitas. Tien jaar Praatlijn is oké, daar heb ik een goed gevoel over. Samen met anderen hebben wij de hele opzet veranderd, de Praatlijn weer toekomst gegeven. Het telefonisch huisbezoek, een actieve manier van telefonisch contact zoeken, is ingevoerd. Wij hebben het bouwrijp gemaakt en nu is het time to go.

Ik heb veel vrijwilligerswerk gedaan. Zo heb ik een tijdje als vrijwilliger op een medische post op de wallen gewerkt. Illegalen, hoeren, junks, iedereen die niet verzekerd was kwam daar. Veel sokken losknippen van zwervers die ontstoken blaren hadden van het lopen. Ik had altijd een voorraadje sokken bij me en truien en jassen. In het verpleeghuis waar ik werkte gingen immers geregeld mensen dood. Dan bleven er goede kleren over die niemand wilde hebben. Voor de daklozen, dacht ik dan en nam ze mee. Tot het hoofd van die medische post daar een stokje voor stak. Het is hier geen daklozenopvang maar een medische instelling, werd mij gezegd. Dat is weer zo’n voorbeeld van hokjesdenken waarbij ik mij niet thuis voel. Daarom ben ik er weggegaan.

Links nest

Ik heb nooit een blad voor mijn mond genomen en ik heb mijn eigen ideeën over vrijwilligerswerk. Nooit zal ik mopperend aan de zijlijn staan. Of je doet er wat aan óf je houdt je mond. Ik kom uit een links nest. Bij ons gingen de jongens

niet in dienst, iedereen was dienstweigeraar. Er is niemand naar een verzorgingshuis gegaan. Wij zorgen voor elkaar en zo moet het ook. Toen ik in een verpleeghuis werkte, liep ik daar wel eens tegen aan. Dan vond de leiding dat de familie zich niet met de patiënt moest bemoeien. Ik zie daar nu wel een kentering in. De hele mantelzorg, ook weer zo’n term, wordt weer helemaal ingeschakeld. ‘Hebt u het zorgverslag van uw vader gelezen’ vragen ze nu als je in het verpleeghuis komt.

Je hebt die actie van stichting SIRE: De maatschappij dat ben jij. Geweldig, want zo is het ook. Je hebt niet altijd een organisatie nodig om iemand te helpen. Je moet vrijwilligerswerk niet zwaarder maken

Naam	Corrie Courtens
Leeftijd	63
Woonplaats	Amsterdam
Beroep	Verpleegkundige
Bijzonderheden	Tien jaar vrijwilliger afdeling Amsterdam

dan het is. Mijn buurvrouw is onlangs overleden, zij had een hele progressieve vorm van kanker. Met een aantal burens hebben wij haar en haar man opgevangen. Dat is eigenlijk hetzelfde werk dat ik als buddy doe. Jarenlang ben ik al buddy voor de SAD-Schorerstichting. Eerst voor homo’s met aids, nu ook voor andere mensen die behoefte hebben aan een maatje. De ene keer heet het vrijwilligerswerk, de andere keer doe je het omdat het je buurvrouw is. Zelf heb ik ook veel meegemaakt in mijn leven. Na mijn scheiding, tien jaar geleden, was ik blij dat ik fantastische vrienden had. Natuurlijk, ik ben ook wel eens van de leg. Wat ik heb geleerd is dat je de situatie vaak niet kan veranderen. Je hebt dan niets en niemand anders dan jezelf. Maar die is heel waardevol.

'IN HET BEGIN WIST IK NIET wat ik voelde. Een wirwar was het bij mij van binnen. Daar moet je over praten, want het komt er toch uit. En als je niet genoeg kunt praten met je partner of je familie, dan is een buitenstaander zeer welkom. Iemand met wie je in alle rust en alle vrijheid kunt praten. Door er over te praten kun je weer verder leven.' Anne van Schaik is één van de velen die door een vrijwilliger van Humanitas is geholpen bij het doorlopen van een rouwproces. Alleen kon zij het verdriet over de dood van haar moeder niet verwerken. Wekelijks ontmoette zij een vrijwilliger van Humanitas. Bij haar familie was het moeilijk om de juiste steun te vinden. Iedereen had eigen beslommelingen. Een vrijwilliger heeft de tijd en de aandacht om te praten en vooral te luisteren naar gevoelens van de getroffen.

Onrechtvaardig

Het helpt om de emoties een plaats te geven, waardoor het rouwproces beter kan worden doorlopen.

'In de gesprekken met de vrijwilliger van Humanitas ontdekte ik dat mijn woe-de kwam omdat ik het zo onrechtvaardig vond dat mijn moeder maar vijf maanden van haar aanleunwoning heeft kunnen genieten', vervolgt Anne. 'Ik weet wel, je kunt er niets aan doen. Maar je moet iets doen met dat gevoel.'

De laatste tien jaar heeft rouwverwerking een belangrijke plaats ingenomen bij Humanitas. In 1998 waren er in de vereniging al veertig werkgroepen Steun bij rouw actief. Vrijwilligers van Humanitas ondersteunden vorig jaar ruim duizend mensen bij de verwerking van hun verdriet. Uniek is het aanbod van Humanitas niet, maar er zijn slechts weinig organisa-

'Ik merk de opluchting zodra ik voor een eerste gesprek op bezoek kom'

ties die rouwverwerking zo breed aanpakken. 'Meerdere organisaties hebben rouwverwerking in hun pakket', zegt Michael Kerkhof, beleidsmedewerker bij het landelijk bureau van Humanitas. 'Je komt het bijvoorbeeld tegen bij buurt-

werk, welzijnsstichtingen, kerken of het maatschappelijk werk in verzorgingshuizen. Humanitas is echter één van de weinige organisaties die dit landelijk oppakken. Er is grote behoefte in de samenleving aan praten over de dood. Lange tijd is dat een onderwerp geweest waar je het in de dagelijkse omgang met mensen niet over had. Van de jaren zestig tot begin jaren negentig is er heel klinisch aangekeken tegen dood en uitvaart. Er was een stoffelijk overschot, dat ruimte je op en ging over tot de orde van de dag. Maar zo gemakkelijk gaat dat natuurlijk niet. Mensen piekeren hierover en daarom is de belangstelling voor georganiseerde rouwverwerking met de steun van vrijwilligers zo groot. Het is nog niet zo dat iedereen dit onderwerp ook in de eigen omgeving kan bespreken.'

De steun van ervaren vrijwilligers geeft veel rouwenden net het duwtje dat zij nodig hebben om in het reine te ko-

men met hun verlies. Daardoor kunnen zij de draad van het normale leven beter oppakken. Soms zelfs nog na vele jaren. Zo kon Finy dankzij een vrijwilligster van Humanitas haar stille verdriet verwerken over haar miskraam van 28 jaar geleden. Eindelijk kon zij haar herinneringen aan haar onvolgroeide kind een plaats geven. 'Ik stond niet meer met lege handen, ik heb iets overgehouden van mijn kind.'

Vrijwel alle vrijwilligers van Humanitas die steun bieden bij rouwverwerking, hebben zelf ervaring met het verlies van een dierbare. Uit eigen ondervinding weten zij hoe een rouwproces verloopt. Daarom hebben rouwenden weinig woorden nodig om vrijwilligers duidelijk te maken wat zij doormaken.

Vroegere woning

Deze herkenning is belangrijk. Nabestaanden weten zich serieus genomen en begrepen, waardoor het gemakkelijker is

Meer dan duizend mensen klopten vorig jaar aan bij Humanitas voor hulp bij hun rouwproces.

Aandacht voor dood, uitvaart en rouw zijn weer bespreekbaar, maar niet iedereen vindt een luisterend oor. 'De telefoontjes zeggen iets over de behoefte aan verliesverwerken samen met mensen die in dezelfde situatie verkeren.'

HENK VLAMING

ROUW

Hulp in

BEGELEIDING HUMANITAS

het donker

■ Afscheid nemen vormt het begin van een rouwproces.

om de complexe gevoelens rond verlies en rouw te uiten. 'Herkenning is belangrijk als je iemand ondersteunt', vertelt vrijwilliger Jaap. 'Ik herken soms dingen die ik hoor. Bijvoorbeeld de persoon die vertelde dat zij altijd naar de vroegere woning van haar moeder keek. Dat heb ik ook lang gedaan als ik langs het ziekenhuis reed waar mijn vader is gestorven. Ik denk dat dit kwam omdat ik nog steeds afscheid aan het nemen was.'

Humanitas kent drie vormen van steun bij rouw. De eerste variant is het huisbezoek. Eén keer per week of veertien dagen bezoekt een vrijwilliger een nabestaande. Het belangrijkste is luisteren, begrip tonen en herkenning. Ook helpen vrijwilligers de cliënten bij het zetten van stappen, die alleen zo moeilijk te zetten zijn. Deze vorm van vrijwil-

ligerswerk is gebaseerd op de persoonlijke relatie tussen de vrijwilliger en de hulpvrager.

Een andere vorm van steun bij rouw is het lotgenotencontact. Het wordt gevormd door een groep nabestaanden die allen in een vergelijkbare situatie zitten. Bijvoorbeeld ouders die hun partner hebben verloren, ouders van overleden kinderen of jongeren die rouwen om de dood van ouders, broers of zusters. De derde variant is die van de cursussen en gespreksgroepen die onder de titel *Praten over de dood* in het hele land worden gegeven. Ook mensen die niet zelf een verlies hebben meemaakt, zijn welkom op deze cursus. Praktisch handelen rond dood en rouw staat centraal in de cursus. Aan de hand van een aantal teksten praten deelnemers onder leiding van een vrijwilliger in een aantal bijeenkomsten over onderwerpen als levensbeschouwing en

de dood, stervensbegeleiding, euthanasie, orgaandonatie, zelfdoding, de uitvaart en het betrekken van kinderen bij sterven en uitvaart.

Met verschillende andere organisaties heeft Humanitas inmiddels samenwerkingsverbanden. Zo werkt Humanitas in het district Zuidwest onder de noemer Dienstverlening Rond Overlijden (DRO) samen met het Humanistisch Verbond, dat aan uitvaartbegeleiding doet. Ook met de uitvaartvereniging AVVL wordt samengewerkt, vooral bij de cursussen *Praten over de dood*.

Media

De belangstelling voor rouwbegeleiding door Humanitas neemt snel toe, mede door het groeiende aanbod ervan en alle aandacht die er voor is in de media. Dat ondervonden bijvoorbeeld de oostelijke afdelingen Arnhem en Rheden-Rozendaal, die een aantal jaren geleden begeleiding bij rouwverwerking opzetten. Toen de plaatselijke pers lucht kreeg van het initiatief om een lotgenotengroep op te zetten, rinkelde de telefoon onophoudelijk. Veel mensen wilden meedoen. 'De telefoontjes zeggen iets over de behoefte aan het verwerken van verlies

'Tot begin jaren negentig is er heel klinisch aangekeken tegen dood en uitvaart'

samen met mensen die in dezelfde situatie verkeren', noteerde vrijwilligster Wiep de Jong vorig jaar in een dagboek. 'Dat heeft een lotgenotengroep rouwverwerking te bieden: wederzijdse herkenning van gevoelens en herkenbare situaties.'

Niet alleen nabestaanden plukken de vruchten van steun bij verlies. Voor de vrijwilligers is hun inzet een manier om iets te doen met hun ervaringen. 'Ik merk de opluchting zodra ik voor een eerste gesprek op bezoek kom', schrijft De Jong. 'Als ik binnen ben, mijzelf heb voorgesteld en wij eenmaal op de bank zitten, ontstaat er een goede sfeer. Een sfeer waarin alles op z'n plek valt. Voor de hulpvrager en ook voor mij.'

Piet Gerdingh

Bestuur district Zuid

Met plezier neemt Piet Gerdingh (63) deel aan het nieuwe bestuur van district Zuid. Hij reageerde op de advertentie van Humanitas. Nu is hij wekelijks een halve dag bezig met dit vrijwilligerswerk. Piet buigt zich vooral over de Klussenbus en public relations.

RUIM EEN JAAR BEN IK bestuurder van het district Zuid van Humanitas. De advertentie waarin men vroeg om een vrijwilliger voor die functie, trok meteen mijn aandacht. Ik kom oorspronkelijk uit de auto-industrie en heb daar op de afdeling import verschillende leidinggevende functies bekleed. Bij het onderwijs en bij een sportvereniging heb ik ook bestuurservaring opgedaan. Die ervaring wilde ik graag opnieuw gebruiken, nu bij Humanitas. Liever wil ik vrijwilligerswerk doen dan langzamerhand buiten de maatschappij komen te staan, iets dat een risico is als je geen baan meer hebt. Humanitas kende ik nog van vroeger. In de jaren vijftig en zestig stond er in mijn geboorteplaats Deventer een humanistisch verzorgingshuis. Ik kan mij de opening nog goed voor de geest halen. Humanitas had destijds al mijn sympathie. Nu kan ik de organisatie van dienst zijn. Binnen de kortste keren was ik lid van het bestuur, samen met andere nieuwelingen. Wij hebben een vers bestuur dat er zin in heeft.

Maandag

Morgenavond hebben wij de vijfwekelijkse bestuursvergadering. Ik ga mij voorbereiden. Het bestuurswerk kost mij iedere week zo'n halve dag. Morgen be-

praten wij de ontwikkelingen rond de Klussenbus en de public relations. Met beide activiteiten heb ik te maken. Wij weten dat er behoefte is aan een Klussenbus in onze regio, een project voor werklozen bij het opdoen van werkervaring. De positieve ervaringen van Breda, waar de allereerste bus is opgezet, sterken ons in die gedachte. Persoonlijk trekt het idee mij zeer aan. Mensen die door omstandigheden buiten het arbeidsproces vallen, kunnen werkervaring opdoen door het verrichten van klussen bij mensen thuis. Daarbij komen zij weer in contact

Vanuit het bestuur willen wij een activiteit als de Klussenbus zo goed mogelijk opzetten. Van tevoren de hobbels kennen en zoveel mogelijk uit de weg ruimen. We hebben de Technische Universiteit gevraagd te onderzoeken hoe de Klussenbus in onze regio opgezet kan worden. Het onderzoek zal deze maand klaar zijn. We zijn heel benieuwd, want daarna kunnen we pas echte plannen maken.

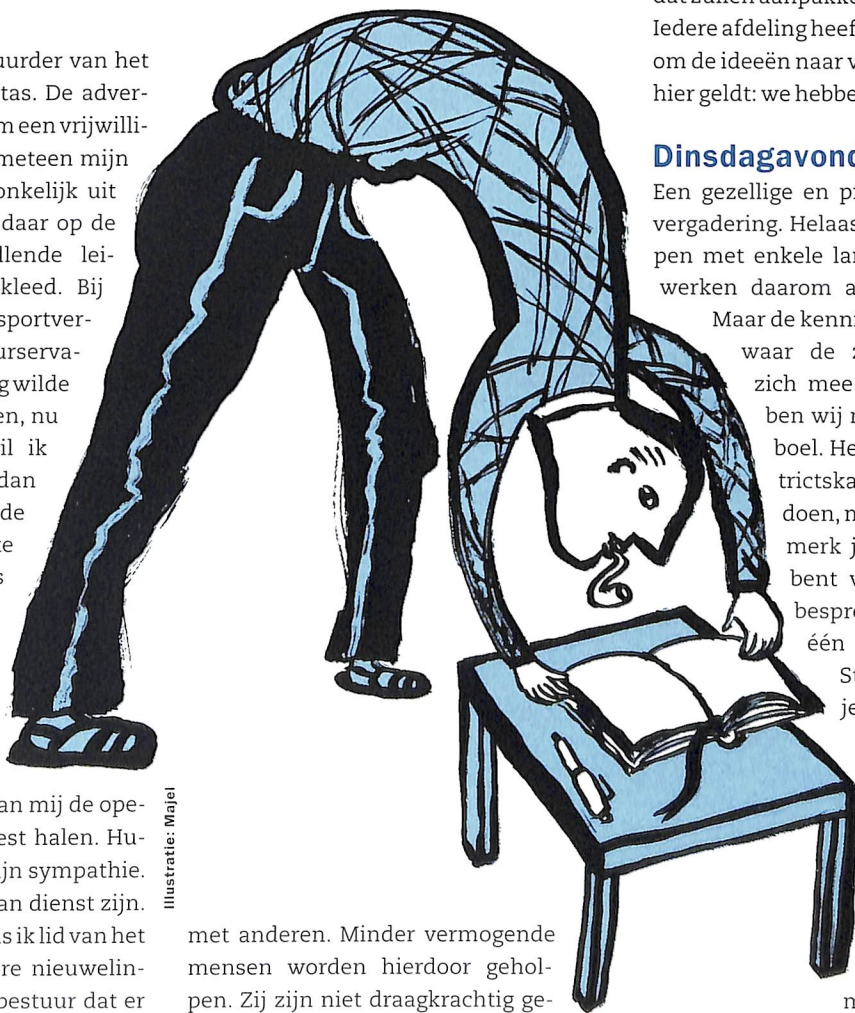
Een andere activiteit is de public relations. Humanitas heeft besloten om in de publiciteit te treden, een goede zaak vind ik. Wij gaan met elkaar bedenken hoe wij dat zullen aanpakken. Er zijn veel ideeën. Iedere afdeling heeft een contactpersoon om de ideeën naar voren te brengen. Ook hier geldt: we hebben er zin in.

Dinsdagavond

Een gezellige en productieve bestuursvergadering. Helaas hebben wij te kampen met enkele langdurige zieken. Wij werken daarom allemaal iets harder.

Maar de kennis over de activiteiten waar de zieke bestuursleden zich mee bezig houden, hebben wij niet. Dat vertraagt de boel. Het bestuur en het districtskantoor kunnen veel doen, maar op zo'n moment merk je hoe afhankelijk je bent van de mensen. Wij bespreken alle activiteiten één voor één. Home-Start, het maatjesproject, het burenpject, de plannen met de Klussenbus en de PR-campagne in het najaar. Als ik weer thuis ben weet ik wat vrijwilligerswerk allemaal zo leuk maakt. Thuiskomen

met een voldaan gevoel is zo prettig. Weten dat je je kennis en ervaring weer kunt gebruiken. Samenwerken met andere mensen en hetzelfde doel voor ogen hebben. Dat doel? Onze maatschappij een beetje beter maken, met dat wat we als mens allemaal in huis hebben.

Illustratie: Majel

met anderen. Minder vermogende mensen worden hierdoor geholpen. Zij zijn niet draagkrachtig genoeg om klussen te laten doen door een gespecialiseerd bedrijf. Daar staat Humanitas wat mij betreft voor: een menselijke samenwerking, zonder dat er een loodzware organisatie bovenop zit. Eigenlijk zijn de gedachten achter de Humanitas-activiteiten heel eenvoudig.

In helpende hân biede oan elts dy't dêr ferlet fan het, zo schrijft de afdeling Leeuwarden in haar jaarverslag (Een helpende hand bieden aan ieder die daar behoefte aan heeft). Deze afdeling met tweehonderd vrijwilligers bruist van de activiteiten. Het trotse bestuur doet er met succes nog een schepje bovenop.

SIMON VAN DER GOOT

Humanitas maakt Leeuwarden enthousiast

AFDELING LEEUWARDEN DEELT samen met het district een prachtig pand waar een vaste kracht iedere ochtend de telefoon aanneemt. Heel wat anders dan de huiskamers van waaruit de afdeling vroeger werd bestuurd. 'Wij hadden behoefte uit de huiskamer te komen', vertelt secretaris Henk Joustra. Afdeling Leeuwarden bestrijkt niet alleen de Friese hoofdstad, maar ook het hele gebied ten noorden daarvan, inclusief Ameland. Het verlaten van de huiskamer illustreert haar toegenomen zelfbewustzijn. Dat wordt nog eens onderstreept door haar recente succesvolle ledenwerving. Vijftien procent meer leden was de doelstelling waarmee Leeuwarden van start ging met een publiciteitscampagne. Dat betekent 90 nieuwe leden op een bestand van 600. Eind mei noteerde de afdeling al 155 nieuwe leden en het eind is nog niet in zicht.

'Wij waren niet gewend om voor het voetlicht te treden', zegt Joustra. 'In het bestuur hebben wij lang gepraat over het budget voor de public relations. Wij vonden tweeduizend gulden al heel veel geld en besteedden dat liever aan projecten. Toen iemand over 35.000 gulden begon, schrokken wij dan ook een beetje. Uiteindelijk hebben we een plan opgesteld waarvoor wij van het landelijk bureau van Humanitas genoeg geld kregen.'

De afdeling formeerde een aparte werkgroep PR, die aan de slag ging onder de bezielende leiding van Marjolein Beers. Zij pepte iedereen op om persoonlijke brieven te maken aan de hand van een standaardtekst en naar bekenden te versturen.

Papieren poort

De start van de PR-campagne is breed uitgemeten in de pers. De foto van een gedeputeerde die door een papieren poort fietst, heeft in bijna alle Friese kranten gestaan. Humanitas verschijnt tegenwoordig op de lokale televisie en is te horen in radiospotjes.

'Trijntje gaat als het ware met een schepnet door Leeuwarden om mensen lid te maken', grinnikt Joustra, verwijzend naar de bevlogen vrijwilligerscoördinator van de afdeling. 'Meer draagkracht voor Humanitas is fijn. En door de aanmeldingen van jonge mensen krijgen we ook een andere sfeer in de afdeling.'

De afdeling Leeuwarden is direct na de oorlog gestart. De sinterklaasactie en de kindervakantieweken mogen al vanaf het begin op veel onthaal rekenen. Vorig jaar nog kregen 170 kinderen dankzij Humanitas een cadeautje van Sinterklaas. Vanuit het ene project kwam het andere voort. In het woonzorgcentrum Erasmushiem bezochten vrijwilligers van Humanitas de bewoners en schonken er koffie. Van daaruit werd het project *Ziekenhuisbegeleiding* geboren en, daaraan verwant, het project *Rouwbegeleiding*, dat samen met het Humanistisch Verbond werd opgezet. Zo ontstond het vervolgproject *Alleen, hoe verder*. Sinds een speciaal bureau daarvoor een draaiboek heeft ontwikkeld, heeft dit project een professionele opzet. 'De opzet mag nu professioneler van aard zijn, wij willen voorkomen dat mensen die aankloppen, als product worden gezien', zegt be-

■ Afdeling Leeuwarden heeft er zin in.

stuurslid Gerrit Herrema, gespreksleider van een lotgenotengroep voor mensen die hun partner hebben verloren. 'Het zijn medemensen die wij als zodanig benaderen.'

Dit jaar is de werkgroep Transsexualiteit van start gegaan.

Friese Motorclub

Transseksuelen komen iedere maand bijeen in het gebouw van Humanitas. Heel blij is het bestuur met de bijdrage van 150.000 gulden van de gemeente Leeuwarden voor Home-Start, opvoedingsondersteuning van gezinnen met jonge kinderen door vrijwilligers. Drie jaar heeft het geduurd voordat de subsidie beschikbaar kwam, vertelt penningmeester Paul Beers. 'Wij zijn op 1 april gestart met Home-Start. Wij hebben er een coördinator voor aangesteld en zijn nu bezig met het opzetten van een netwerk en de scholing van vrijwilligers.'

De groei en het enthousiasme van de afdeling Leeuwarden zijn nog lang niet op hun grenzen gestuit. Zij weet in Leeuwarden zelfs fans te kweken onder gemeentelijke bestuurders en bij de Friese motorclub. De afscheidsreceptie van burgemeester Apotheker leidde tot een donatie voor de kindervakantieweken. En de Friese motorclub, die elk jaar een tocht organiseert langs de Friese elfsteden, stelde bij haar jubileum vorig jaar een flink bedrag beschikbaar voor de Speelgoedactie van de afdeling. ➔

Humanistische leerstoelen

De Stichting Socrates, een werkstichting van het Humanistisch Verbond, heeft de onderwijsprogramma's voor het komend studiejaar vastgesteld voor de bijzondere leerstoelen aan verschillende universiteiten die door de stichting zijn ingesteld.

■ Professor mr. dr. Paul Cliteur zal, verspreid over veertien weken, een college verzorgen aan de Technische Universiteit Delft over klassieke filosofen, zoals Plato, Augustinus, Montaigne, Voltaire, Rousseau, Kant en vele anderen.

■ Professor Cliteur verzorgt ook in Delft eveneens de cursus Moderne filosofen. Gedurende zeven weken belicht hij het werk van zeven grote, moderne filosofen als Bertrand Russel, Jean Paul Sartre, Richard Rorty en anderen.

■ Professor dr. Marian Verkerk zal samen met dr. E.L.M. Maeckelberghe hoor- en werkcolleges Medische ethiek verzorgen aan de Rijksuniversiteit Groningen.

■ Ook in Groningen verzorgt professor Verkerk colleges over zorgethiek.

■ Professor dr. Henk Visser verzorgt aan de Universiteit Maastricht het vak Wetenschapsfilosofie

■ Ook aan de Maastrichtse universiteit verzorgt professor Verkerk de cursus Filosofie van de AI.

■ Professor dr. Heleen Pott verzorgt aan de Erasmus Universiteit Rotterdam een college Kunst, politiek en subjectiviteit.

■ Aan de Erasmus Universiteit verzorgt professor Pott een aantal hoor- en werkcolleges over Emoties, Rationaliteit en de oorsprong van het Bewustzijn.

■ Professor dr. Ruut Veenhoven verzorgt aan de Universiteit Utrecht het keuzevak Kwaliteit van leven.

■ Aan Wageningen Universiteit verzorgt professor dr. Wouter Achterberg de cursus Inleiding Natuur en Samenleving.

Een harde psychiater

‘Het is een misverstand te menen dat het medisch wetenschappelijk handelen en het schrijven van gedichten een soort amalgaam zouden kunnen vormen, waardoor de procenten van die beide een meerwaarde zouden krijgen. Het tegendeel is waar. Het amalgaam levert slechte dichters en slechte dokters.’ Deze wijsheid etaleerde professor Rudi van den Hoofdakker, emiritus hoogleraar biologische psychiatrie aan de Rijksuniversiteit Groningen, toen hij begin vorig jaar zijn eredoctoraat aan de Universiteit voor Humanistiek in ontvangst nam. Hij noemde zichzelf bij die gelegenheid zowel een harde psychiater als een harde dichter. Van den Hoofdakker publiceert onder het pseudoniem Rudger Kopland gedichten. Zijn rede is in juni afgedrukt in een bundel (Let us cultivate our humanity), samen met de redes van Martha C. Nussbaum, die eveneens werd onderscheiden met een eredoctoraat, en de promotoren professor Harry Kunneman en professor Henk Manschot.

Media Sporen van beschaving

■ Tien tot vijftien mensen heeft de Russische soldaat Misja gedood in de oorlog in Tsjetjenië. Zijn geweten knaagt. Deze en andere mensen komen in beeld in de documentaire *De trein naar Grozny*, die de Humanistische Omroep op 5 juli uitzendt. Deze aflevering is de voorloper van een serie documentaires van de Humanistische Omroep onder de titel *Sporen van Beschaving*. Slechts uitgerust met een simpele camera maken ervaren documentairmakers een treinreis door gebieden waar het leven van de bewoners zwaar op de proef wordt gesteld. De trein naar Grozny is het verslag van een reis per trein naar de Kaukasus. Via de trein, taxi's, bussen en tanks arriveren de filmmakers uiteindelijk in de verwoeste Tsjetjeense hoofdstad Grozny. Onderweg spreken zij met reizigers uit de Kaukasus en Rusland over het waarom van de oorlog. Een indringende reportage over zin en onzin van een oorlog, diep achter het vroegere IJzeren Gordijn. *De trein naar Grozny*, 5 juli op Neder-

land 1 van 22.46 tot 23.39 uur. Herhaling zaterdag 8 juli van 10.05 tot 10.59 uur op Nederland 1.

■ Op 22 juli zendt de Humanistische Omroep een documentaire uit over de Nederlandse kunstschilder Corneille onder de titel *Het Afrikaanse gezicht van Corneille*. Deze maakt deel uit van een serie van de Humanistische Omroep onder de titel *Actueel uit de vorige eeuw*, documentaires die in het vorige millennium zijn uitgezonden, maar nog niets van hun waarde hebben verloren. De aflevering over Corneille is eerder uitgezonden in 1990. Afrika is de passie van Corneille. Hij heeft er veel gereisd, wat een beslissende invloed heeft gehad op zijn werk. De documentaire begint in zijn Parijse atelier, dat vol staat met Afrikaanse beeldjes, maskers en andere objecten. Langzaam wordt duidelijk hoe Afrika binnensluipt in zijn schilderijen. In de film is Corneilles inspiratie letterlijk zichtbaar in de imposante landschappen, de mensen, de rituelen, vormen en kleuren. *Het Afrikaanse gezicht van Corneille*, zaterdag 22 juli om 10.09 tot 11.02 uur op Nederland 1.

■ De Humanistische Omroep zendt op 10 juli een radioreportage uit over de schrijfster en programmamaakster Cocky van Bokhoven. In de uitzending *Op de rug gezien* vertelt zij hoe zij bij toeval meubels ontdekte die door haar vader zijn ontworpen en vervaardigd. In de uitzending gaat zij terug in de tijd om uit te zoeken waarom de meubelfabriek van haar in 1960 overleden vader vroeger verloren is gegaan. Van Bokhoven praat hierover met haar broers en zusters en met voormalige werknemers van de fabriek. *Op de rug gezien*, maandag 10 juli van 13.08 tot 13.50 uur op radio 5.

Foto: Humanistische omroep

■ Een Russische soldaat in de documentaire *De trein naar Grozny*.

Opvoeden of uitbesteden? 'Wie kinderen krijgt moet ze ook zelf opvoeden'

De overheid stimuleert de gelijke verdeling van zorgtaken tussen mannen en vrouwen. Als gevolg hiervan begeven steeds meer vrouwen zich op de arbeidsmarkt. De verzorging en een deel van de opvoeding van hun kinderen laten zij steeds vaker over aan centrales voor kinderopvang. Is dat wel verstandig?

Foto: Henk Thomas

Gitta Overmaat, beleidsmedewerker, moeder van twee zoons (19 en 22).

■ 'Wie kinderen krijgt moet ze ook zelf opvoeden, daarmee ben ik het wel eens. Ik ben het echter niet eens met de stelling dat je ze ook alleen moet opvoeden. Het is voor kinderen verrijkend om buiten hun vader en moeder ook door derden opgevoed te worden. Het verbreedt hun kijk op de wereld. Belangrijk is wel om een goed evenwicht te vinden. Welk deel van de opvoeding geef je uit handen? Daar is geen objectieve maatstaf voor te geven. Dat hangt ook sterk af van het karakter, de persoonlijkheid van het individuele kind en van de omstandigheden in het gezin. Rust, Regelmaat en Reinheid, drie ouderwetse normen, gelden volgens mij nog steeds. Wat mij betreft zou het er idealiter zo uit mogen zien: 1/3 deel zorgtaken moeder tegenover 2/3 deel arbeidstaken, 1/3 deel zorgtaken vader tegenover 2/3 deel arbeidstaken en 1/3 deel zorgtaken derden.'

Lotte Wouters, coördinator van het project *De kunst van het opvoeden bij het Humanistisch Verbond* en moeder van twee zoons (12 en 15).

■ 'Opvoeden is een taak van ons allemaal. In onze maatschappij worden kinderen nogal eens als een persoonlijk

bezit beschouwd. Gevolg: de ouders gaan over het opvoeden van alleen hun eigen kinderen. Dat is niet in alle culturen zo. Ik zou willen pleiten voor het zien van het opvoeden als een maatschappelijke taak. Het gaat daarbij niet alleen om opvang tijdens werktijden van kinderen tot 12 jaar. Pubers hebben net zo goed persoonlijke aandacht nodig en niet persé de aandacht van hun pa of ma. Zeker de tieners worden gezien als overlast, als probleemgevallen. In plaats daarvan zouden volwassenen gewoon eens met ze moeten omgaan. Met ze gaan praten, spelen, ze wat tijd geven. Dan hebben we zoveel professionele opvang ook niet nodig. En het is nog leuk ook.'

Pieter Hilhorst, free-lance journalist en lid van de Humanitas Denktank.

■ 'Met enige trots durf ik te zeggen dat ik mijn deel in het huishouden en de opvoeding van onze kinderen zonder meer op mij neem. Volgens mij doe ik zelfs meer dan mijn partner, al denkt zij daar anders over. Het probleem zit 'm er echter in dat ik niet geëquipeerd ben voor een essentieel onderdeel van het zorgen, namelijk het *zorgen maken*. Totaal zorgeloos ben ik niet: ik stap wel eens uit bed om te controleren of mijn babietje nog

■ Wie beslist over de opvoeding van kinderen?

wel ademt. Voor het ongebreidelde palet van onheilstijdingen, waarvoor mijn vriendin kan vrezzen, mis ik echter de fantasie. Het is precies dit onvermogen tot zorgen maken die het voor mannen makkelijker maakt om zorg en arbeid te combineren. Ik kan heel goed buitenshuis werken zonder aan thuis te denken.'

Miranda Arendsen, secretariael medewerkster.

■ 'Ik heb een dochter van bijna twee en ben een werkende moeder. Mijn dochter verblijft, met zichtbaar plezier, drie dagen per week op een kinderdagverblijf en ze is vier dagen per week bij haar vader en/of moeder thuis. Ik vind het niet vanzelfsprekend dat alleen de moeder de opvoeding en verzorging op zich neemt. De vader heeft hierin net zo'n grote rol. Ook andere personen kunnen volgens mij heel goed een deel van de opvoeding ter hand nemen, zolang de ouders maar de hoofdverantwoordelijken blijven. Het kan en mag nooit zo zijn dat ouders hun kind 'dumpen' en er bijna niet meer naar omkijken. Dan kun je je afvragen waarom ze eigenlijk dat kind op de wereld hebben gezet.'

Agenda

10 juli

De Humanistische Omroep zendt op radio 5 **Kwartier Humanisme** uit. Een verslag van het debat *De stille tocht voorbij*, georganiseerd door het Humanistisch Verbond in De Rode Hoed in Amsterdam over het gevoel van onveiligheid op straat. Radio 5 van 17.45 tot 18.00 uur.

10-14 juli

Kindervakantieweken afdeling Zuid-Limburg voor kinderen uit gezinnen met een smalle beurs die niet of nauwelijks op vakantie kunnen. Informatie: Max van Haaften, telefoon 045 · 525 4241.

17 juli

Kwartier Humanisme van de Humanistische Omroep. In deze aflevering aandacht voor recente publicaties uit de humanistische beweging. Een gesprek over ouder worden met de hoofdredacteur van De Humanist. Radio 5 van 17.45 tot 18.00 uur.

24-28 juli

Het Humanistisch Verbond organiseert i.s.m. de Internationale School voor Wijsbegeerte cursussen. Plaats: conferentiecentrum de Queeste te Leusden. Deze week: een verkenning van de verschillende **noties en ideeën van het lichaam**. Informatie: telefoon 020 · 521 9000.

31 juli -
7 augustus

Ama-vakantieweek in Arnhem voor minderjarige asielzoekers (ama's) en Nederlandse jongeren van 14 t/m 18 jaar. Informatie: telefoon 040 · 213 0711.

7-11 augustus

Het Humanistisch Verbond organiseert i.s.m. de Internationale School voor Wijsbegeerte cursussen in het conferentiecentrum de Queeste te Leusden. Deze week: **de kunst goed te leven** staat soms op gespannen voet met wat wij allemaal moeten doen. Filosoof J. Flaming begeleidt deelnemers. Informatie: telefoon 020 · 521 9000.

7-12 augustus

Kindervakantieweek voor kinderen van 9 t/m 12 jaar, georganiseerd door Humanitas Hoogeveen/Zuidwolde. Informatie: J.F. Kootstra, telefoon 0528 · 266 427.

14-19 augustus

Kindervakantieweek voor kinderen van 9 t/m 12 jaar, georganiseerd door Humanitas Hoogeveen/Zuidwolde. Informatie: J. F. Kootstra, telefoon 0528 · 266 427

■ Voor elke vraag om hulp is er een helpende hand.

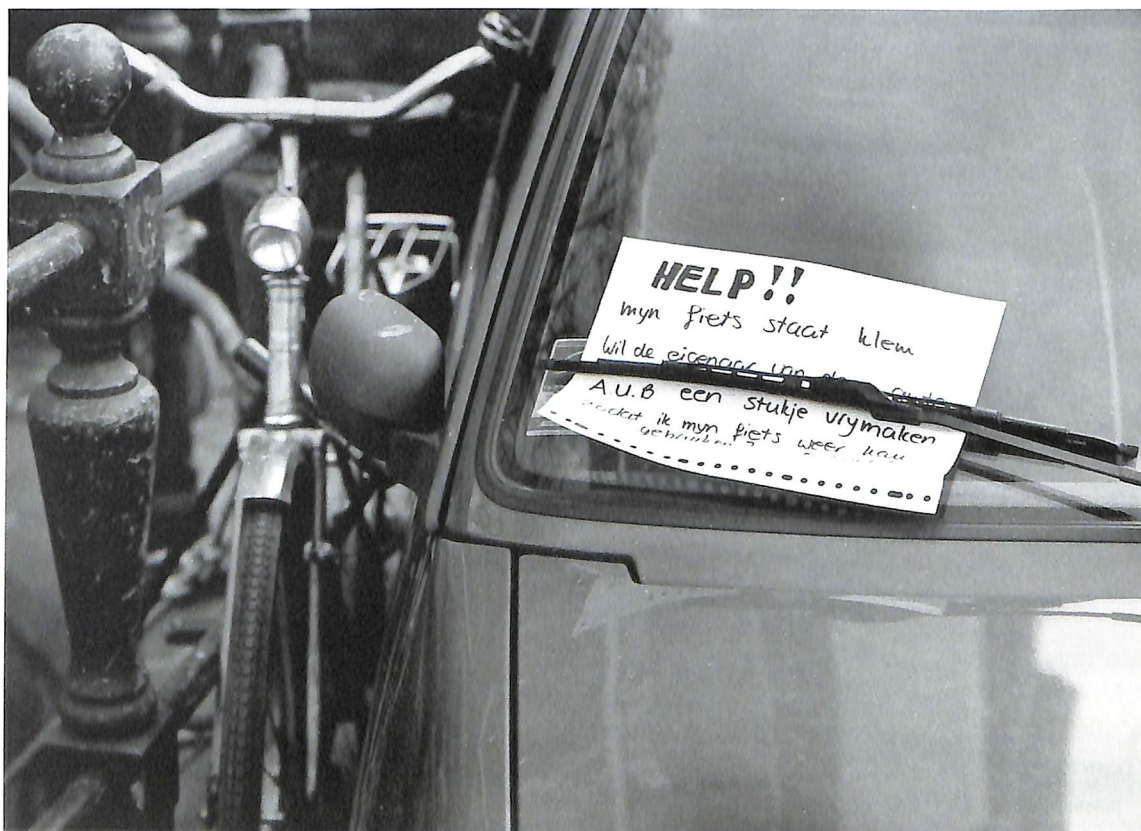

Foto: Henk Thomas

Samah bij OR

Eind mei heeft Samah een presentatie gehouden voor de ondernemingsraad van Humanitas. De OR-vergadering vond dit keer plaats in Amersfoort. Samah is één van de jongste werkstichtingen van Humanitas en houdt zich bezig met ama's, jargon voor minderjarige asielzoekers. De goed verzorgde presentatie met video, statistisch materiaal en uitleg over recente ontwikkelingen wierp een helder licht op de rol van Samah en de betekenis ervan voor Humanitas. Ook de plaats van vrijwilligers binnen Samah kwam aan bod. De ondernemingsraad grijpt haar bijeenkomsten regelmatig aan om één van de werkgebieden van Humanitas een presentatie te laten geven. Zo krijgen de diverse medewerkers van Humanitas ook inzicht in elkaars activiteiten en de samenhang tussen de verschillende activiteiten.

Personalia

■ **Ineke van der Well**, voorzitter van Humanitas, is in juni benoemd tot burgemeester van Rijswijk. Voor die tijd was zij burgemeester van de Zuid-Hollandse gemeente Warmond.

■ **Wim Berg** is de nieuwe districtsmanager in Noord. Hij is de opvolger van Wil Hoek.

PR-activiteiten

Zowel in district Noord als in district Zuid houdt Humanitas zich nog steeds enthousiast bezig met de pr-campagne. De afdeling Leeuwarden is zeer actief met het werven van leden en vrijwilligers. Als aanvulling op de uitgebreide direct mailactie van deze afdeling, stonden vrijwilligers met een stand van Humanitas in winkelcentrum Bilgaard en op de bevrijdingsmarkt op 5 mei. Deze acties hebben

Meer dan duizend nieuwe leden

De campagne van Humanitas waarmee de afdelingen in februari van start zijn gegaan loopt goed. Bij een inventarisatie half juni stond de teller op 1068 nieuwe leden en 490 nieuwe vrijwilligers. Met de pr-campagne werft Humanitas niet alleen nieuwe leden en vrijwilligers, maar schroeft zij ook haar naams- en inhoudsbekendheid op. Of dat inmiddels al gelukt is, wordt pas bekend in het najaar. Dan wordt de jaarlijkse *NOV barometer* gehouden. De NOV Barometer is een landelijke enquête naar het imago van diverse vrijwilligersorganisaties. Vorig jaar bleek uit dit onderzoek dat Humanitas een goed imago had, maar dat weinig mensen spontaan konden vertellen wat wij precies doen. Of dat inmiddels veranderd is door de campagne, is nog even afwachten.

Vooralsnog zijn er aanwijzingen die doen vermoeden dat de naamsbekendheid van Humanitas inderdaad toeneemt. Zo ontvangt het landelijk bureau bijna vijftig procent meer krantenartikelen dan voorheen, waarin de verschillende afdelingen en projecten van Humanitas een (hoofd)rol spelen. En ook de journalisten van landelijke kranten en tijdschriften bellen steeds vaker met gerichte vragen om interviews. Humanitas komt dus vaker in het nieuws en dat helpt natuurlijk al-

tijd bij het bekend maken van de activiteiten. Vanwege dit bemoedigende resultaat, is er besloten om in het najaar door te gaan op dezelfde manier zoals we de eerste ronde hebben uitgevoerd. Wederom dus advertenties van zes verschillende vrijwilligers in kranten en tijdschriften, ondersteund door radio-spots. De al gebruikte advertenties en radio-spots zullen worden herhaald. Daarnaast is er budget voor een aantal landelijke advertenties in onder andere de gratis kranten *Metro* en *Spits*. Er zal ook meer aandacht geschonken aan specifieke ondersteuning, gericht op de diverse hulpvragen van de verschillende afdelingen. Daarover ontvangt iedere afdeling binnenkort nog nadere informatie.

Met het werven van vrijwilligers is Humanitas er natuurlijk nog niet. Ze moeten ook binnen worden gehouden. Het is daarom zaak voor de afdeling zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de vrijwilligers, zodra die een welkomstpakket hebben ontvangen vanuit het landelijk bureau.

Laat een afdeling te lang niets van zich horen of zet zij de nieuwe vrijwilliger in de wacht voor een cursus, dan bestaat de kans dat de vrijwilliger vroegtijdig afhaakt. En dat zou heel erg zonde zijn.

Voor meer informatie: Landelijk Bureau Humanitas, telefoon 020 - 523 1100.

de nodige nieuwe leden en vrijwilligers opgeleverd. Ook in het zuiden van het land kent het enthousiasme geen grenzen. De afdeling Zuidoost-Brabant plaatste in Eindhoven twee *doen wat je moet doen*-bankjes, geassisteerd door burgemeester Welschen. Wie in de Hertogstraat even wil uitrusten,

wordt geconfronteerd met de Humanitas-slogan.

◀ **Vrijwilligers van de afdeling Leeuwarden op de bevrijdingsmarkt te Leeuwarden.**

▼ **Burgemeester Welschen van Eindhoven rust uit op één van de Humanitas-bankjes.**

Foto: Humanitas Leeuwarden

Foto: Humanitas Zuidoost-Brabant

Vragen

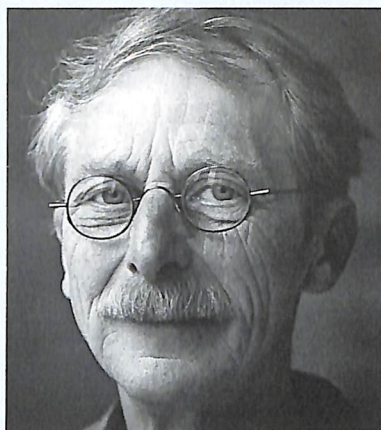

Foto: Henk Thomas

■ Juridisch medewerker mr. Ton van den Brink

Rechten patiënten

Welke informatie mag ik als patiënt van een arts verlangen, wanneer ik een beslissing moet nemen over een bepaalde behandeling?

Het recht op zelfbeschikking is een grondrecht dat ook bij gezondheidskwesties geldt. Alle rechten van patiënten zijn op dit grondrecht gebaseerd. De rechten van de patiënt in relatie tot de verhouding tussen de patiënt en de behandelaar zijn verder uitgewerkt en wettelijk vastgelegd in de Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGO). Als patiënt en arts met elkaar in zee gaan, sluiten zij immers een (behandelings)overeenkomst. Ook al worden er geen schriftelijke afspraken gemaakt, een mondelinge afspraak is ook een geldige overeenkomst. In de WGO worden de volgende rechten van de patiënt genoemd: het recht op behandeling, op zelfbeschikking, op informatie, op het geven of weigeren van toestemming voor behandelingen, op inzage in medische gegevens, op geheimhouding en privacy en op het vrij kiezen van een arts. De wet stelt elk ziekenhuis (en verpleeghuis, inrichting, kliniek enz.) centraal aansprakelijk voor alle verrichtingen van haar hulpverleners.

Elke patiënt heeft het recht volledig, desgewenst schriftelijk, te worden geïnformeerd. De behandelend arts moet u altijd duidelijke informatie geven over de diagnose, de behandelingsmogelijkheden en de te verwachten resultaten, risico's, bijwerkingen, consequenties bij weigering en voor- en nadelen van andere behandelingsmogelijkheden. Het belang van de pa-

tiënt moet hierbij voorop staan. Belastende informatie moet niet worden opgedrongen, zeker niet als de patiënt te kennen geeft niet verder geïnformeerd te willen worden. De arts hoeft de patiënt geen informatie te verschaffen als hij van mening is dat dit leidt tot een onaanvaardbare psychische belasting. Voordat de arts besluit informatie achter te houden, moet hij daarover eerst een tweede mening vragen aan een andere arts. De patiënt heeft verder recht op een second opinion (tweede mening) over zijn of haar situatie. Daarvoor kan een verzoek worden voorgelegd aan de behandelend arts.

Voor wat betreft het recht op inzage van het medisch dossier zegt de wet dat iedereen het recht heeft op inzage van de eigen medische gegevens: patiëntenkaart, onderzoeksuitslagen, röntgenfoto's en operatieverslagen. De betrokkene kan verbetering van foutieve gegevens eisen (correctierecht). Tevens heeft hij of zij recht op een afschrift van de medische gegevens. Door medici (vooral door psychiaters) wordt nogal eens inzage geweigerd, met het argument dat de patiënt de gegevens 'niet aan kan'. Het inschakelen van een tussenpersoon, bijvoorbeeld een andere arts of een advocaat, wordt dan noodzakelijk geacht. Patiënten die het hier niet mee eens zijn en het hoger opzoeken, worden meestal door rechters in het gelijk gesteld. Alleen in uitzonderlijke gevallen, als de patiënt door kennisneming van het dossier een gevaar voor zichzelf of voor anderen zal worden, mag inzage geweigerd worden. Maar dat moet wel aangetoond kunnen worden.

Naast rechten heeft een patiënt ook plichten. Allereerst tot het in redelijke mate meewerken aan behandelingsadviezen. Verder de plicht tot het bespreken van klachten met de hulpverlener, zover er klachten zijn, zodat de hulpverlener de kans krijgt zich te verantwoorden.

Inzage medisch dossier

Waar kan ik terecht met een klacht over het weigeren van inzage van mijn medisch dossier, over het niet verkrijgen van een afschrift daarvan en over het verstrekken van onvoldoende informatie?

Er is een aantal instanties waar u met klachten terecht kunt. Omdat iedere instantie haar eigen doel en mogelijkhe-

den heeft, is het belangrijk na te gaan wat u met de klacht wilt bereiken: gehoor (aandacht voor de klacht door middel van een onderzoek), genoegdoening (een maatregel tegen de arts of instelling) of schadevergoeding. Voor schadevergoeding zult u zich tot de burgerlijke rechter moeten wenden. De drempel voor die weg is soms te hoog omdat het financieel belang vaak te gering is. Wilt u dat uw klacht goed wordt uitgezocht of dat er maatregelen genomen worden tegen een arts, dan kunt u naar een vertrouwenspersoon of klachtenfunctionaris, een patiëntenvertrouwenspersoon psychiatrie of een beroepsorganisatie van artsen. Maar u kunt ook naar een wettelijk erkende instantie, zoals een klachtencommissie (verplicht bij elke instelling of zorgaanbieder), het medisch tuchtcollege, de inspectie voor de Gezondheidszorg of de burgerlijke of strafrechter (via politie of officier van justitie). Om in deze warwinkel van mogelijkheden te weten welke klachtinstantie u moet kiezen, kunt u zich het beste eerst wenden tot het Landelijk Informatiepunt voor Patiënten (LIP, Postbus 9101, 3506 GC Utrecht). Dat is bedoeld voor eerste opvang van vragen en klachten van patiënten en hun naasten. U kunt ook terecht bij één van de Informatie- en Klachtenbureaus Gezondheidszorg (adressen verkrijgbaar bij het LIP). Die kunnen zowel advies geven als verwijzen naar een advocaat die gespecialiseerd is in gezondheidszaken of schadevergoeding.

Colofon

Van Mens Tot Mens is het tijdschrift van Humanitas Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw.

Adres Postbus 71 1000 AB Amsterdam

Telefoon 020 - 523 11 00

Fax 020 - 622 73 67

Internet www.humanitas.nl

E-mail redactie@humanitas.nl

Postgiro 582000

Abonnementen f 20,- per jaar

ISSN-nr. 0166-1124

Aanmelding voor lidmaatschap schriftelijk bij het Landelijk Bureau van Humanitas, Postbus 71, 1000 AB, Amsterdam. Postgiro ledenadministratie 294050

Redactie Jacqueline Kenkel, Michael Kerkhof, Wendy Maas, Henk Vlaming

Medewerkers Ton van den Brink, Bamber Delver, Simon van der Goot, Omke Oudeman, Frans van Rooijen, Henk Thomas, Wietske Weel

Vormgeving Casper Klaasse, Hans Klootwijk

Illustratie Majel

Foto omslag Henk Thomas

Druk Boom Planeta

Nalaten is iets heel anders dan nalatigheid

Bij een overlijden moet er snel heel veel geregeld worden. Dat gaat veel gemakkelijker als u zelf al maatregelen heeft genomen. Maar veel mensen vinden het moeilijk of onaangenaam om zulke maatregelen te treffen.

Het Steunfonds Humanisme heeft betrouwbare, ervaren mensen die u kunnen helpen. Als uw executeur-testamentair bespreken ze met u hoe uw laatste wil er uit moet komen te zien. En uiteindelijk dragen ze ook nog zorg voor punctuele uitvoering.

Het Steunfonds Humanisme is opgericht door het Humanistisch Verbond. Het Humanistisch Verbond strijdt voor een humane, tolerante samenleving. Vraag gerust meer informatie, telefonisch op nummer (020) 521 90 00 of met de onderstaande bon.

STEUNFONDS
Humanisme

JA ik wil meer informatie over een executeur-testamentair van het Steunfonds Humanisme.

naam v / m

adres

pc / plaats

telefoon

M

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar:
Steunfonds Humanisme, Antwoordnummer 10938,
1000 RA Amsterdam

Tijd voor jezelf?

Neem tijd voor jezelf. Verras jezelf. Vorm je mening aan de hand van diepgravende interviews, boeiende reportages en prikkelende visies. Met artikelen over interessante levensvisies, ethiek en de keuzes van kleurrijke mensen.

Geniet van de Humanist

Neem een proefabonnement op het boeiende opinieblad HUMANIST. Voor maar één tientje krijgt u de drie volgende nummers thuisgestuurd. Maak hiervoor f 10,- over op giro 58 van het Humanistisch Verbond te Amsterdam o.v.v. VAME.10. Iemand anders de HUMANIST cadeau doen kan natuurlijk ook: even bellen met (020) 521 90 00.

HUMANIST

Voor meer informatie, jaar- en cadeau-abonnementen: tel: (020) 521 90 00

Humanitas?

Dat is Margreeth van Gorkum.

Margreeth van Gorkum (35) is vrijwilliger bij Humanitas. En dat kun je zijn op vele manieren. Bij Margreeth is het de begeleiding van een man met een lichte verstandelijke handicap. De normaalste zaak van de wereld, vindt ze.

In het gewone leven is Van Gorkum directiesecretaresse bij de Nationale Ombudsman. In haar vrijwilligersleven werkt ze bij de Humanitas-stichting DMH (Dienstverlening voor Mensen met een Handicap). Eén avond per twee weken (soms eenmaal per week 'als het nodig is'). Ze bezoekt dan een verstandelijk gehandicapte man. 'Ik doe heel eenvoudige dingen, zoals post lezen en doornemen. Vooral officiële brieven, daar wordt-ie zenuwachtig van. Of laten zien hoe je een stofzuigerzak verwisselt.' Applaus hoeft ze niet. 'Is het zo bijzonder dan, om je voor een ander in te zetten? Deze man kan trouwens meer dan hij denkt, maar hij heeft gewoon een steuntje nodig. En dat steuntje ben ik. Ach, je doet gewoon wat je moet doen. Meer is het niet.'

Vrijwilliger zijn bij Humanitas kan op veel manieren. En we hebben ze keihard nodig, vrijwilligers. Dus als u denkt ook wat van uw tijd en expertise af te kunnen staan, bel dan! En als u geen vrijwilliger kunt of wilt worden, zijn wij ook ontzettend blij met uw lidmaatschap van Humanitas. Voor f 37,50 per jaar. Telefoon **0900 - 486 264 827** ofwel **0900 - HUMANITAS** (35 ct/min.). Of bezoek onze website: www.humanitas.nl.

Doen wat je moet doen.

Humanitas